

Täysistunto

Torstai 25.3.2021 klo 19.00—22.25

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 38/2021 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 7/2021 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 7/2021 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Edustaja Vartiainen, esittelypuheenvuoro.

Keskustelu

21.47 **Juhana Vartiainen kok** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Esittelen lyhyesti talousvaliokunnan mietinnön. Valiokunta on ahkeroinut viime päivinä kovasti, ja kiitos kaikille valiokunnan jäsenille.

Tässä on kysymys siitä, että tätä ravitsemisliikkeiden sulkua jatketaan kolmella viikolla ja oloissa, joissa nämä aggressiivisemmat virusvariantit leviävät, ja tässä on samanlainen peruslähtökohta kuin aiemminkin, että valtioneuvostolle annetaan valtuus määritellä asetuksella rajoitusten tarkemmasta täytäntöönpanosta. Kun se ensimmäinen sulkupäätös ja lainsäädäntö hyväksyttiin, niin silloin todettiin — jos minä tämän asetelman kuvaan lyhyesti — että tämä toimintatapa on työkaluna varsin tylppä ja jos tällaista sulkua jatketaan, niin tämän sulun on oltava eriytyneempi sekä ravintolatyypin suhteen että alueellisesti. Tällaiset ponnethan, jotka osittain saivat tukea myös perustuslakivaliokunnan lausunnosta, tulivat mukaan talousvaliokunnan mietintöön, jonka sitten eduskunta hyväksyi. Eli siinä aikaisemmassa päätöksessä oli lausumia, jotka vaativat tarkempaa tai hienosyisempää alueellista soveltamista ja myös ottamaan huomioon erilaisia ravintolatyyppejä. No, nyt tässä uudessa tilanteessa, jossa tätä todella jatketaan, on otettava huomioon nämä lausumat eli lähdettävä siitä, että kun tätä nyt jatketaan, niin samanlainen tylppä toimintatapa ei ole enää ainakaan samassa mitassa perusteltu, ja talousvaliokunta toteaa mietinnössään kohteliaasti, että hallituksen esityksessä nämä eduskunnan ponnet eivät ehkä näkyneet aivan sillä painolla, jolla ne olisivat saattaneet näkyä. Toisaalta tässä nykytilanteessa ymmärretään varovaisuusperiaate, kun näitä uusia ärhäkästi leviäviä variantteja on. Mutta yhtä kaikki valiokunta on näistä asioista keskustellessaan yksimielisesti ollut sitä mieltä, että ohjeistetaan valtioneuvostoa myöhemmän asetuksen antajana niin, että silloin kun se on perusteltua, niin maakuntatasoa tarkemmin rajataan tätä ravintolasulkua.

Myös näistä eri ravintolatyypeistä keskusteltiin, mutta siinä samaten tämä varovaisuusperiaate on tietysti tärkeällä sijalla. Tältä osin myös perustuslakivaliokunta on tässä välissä lieventänyt tai muuttanut kantaansa juuri tämän pahentuneen tai pahan epidemiatilanteen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2021 vp

vuoksi. Me keskustelimme siitä, olisiko esimerkiksi ulkoravintoloita käsiteltävä eri tavalla, koska epidemiologit ovat kertoneet, että niissä tartuntariski on pienempi, mutta se ei niissäkään ole olematon. Halusimme antaa valtioneuvostolle mahdollisuuden tilanteen sitä vaatiessa myös kategoriseen kaikkien ravintoloiden sulkemiseen, mutta kuitenkin tässä lopullisessa esityksessä teimme myös pienen sensuuntaisen muutoksen, jossa annetaan valtioneuvostolle enemmän vapausasteita siinä, arvoisa puhemies, miten ja millaisia ravitsemisliikkeitä ja millaisia niihin kuuluvia tiloja suljetaan, eli täällä on lisätty kohta siitä, että valtioneuvosto antaa asetuksella tarkemmat säännökset siitä, millaisissa ravitsemisliikkeissä ja niihin kuuluvissa tiloissa tällaista sulkua sovelletaan. Eli tässä haettiin jälleen keran tasapainoa varovaisuuden ja sen välillä, että olemme valiokunnassa sitä mieltä ja myös perustuslakivaliokunta on tähdentänyt sitä, että näiden toimenpiteiden pitää olla tarkkarajaisia ja silloin, kun se epidemian valossa on mahdollista, täytyy voida erottaa eri alueita tai erityyppistä ravintolatoimintaa erilaisissa tiloissa. Me kuulumme esimerkiksi Lapin maakunnan asiantuntijoita, ja siinä tuli selväksi, että tällaisessa hyvin suuressa maakunnassa ei ole välttämättä mielekäästä, että jos jossain kohdassa maakuntaa on tartuntaryväs, niin toimenpiteet koskisivat koko maakuntaa — ja Lapissa se saattaisi olla hyvin monen sadan kilometrin päässä. Meillä voi olla toinen alue, jolla tartuntoja ei ole, ja silloin kategorinen sulkeminen ei ehkä ole perusteltua.

Näin kirjoittamalla, kuin tässä on kirjoitettu, jätettiin valtioneuvostolle harkintaa sen suhteen, mikä on tarkoituksenmukaista. Luotetaan siihen, että tätä harkitaan hyvin.

Ärade talman! En kort sammanfattning på svenska.

Denna lagstiftning handlar om att regeringen kan fortsätta stänga restauranger i riket. Då det lagstiftades om den första stängningsperioden konstaterades det att det att stänga alla restauranger är ett ganska trubbigt instrument, och om man fortsätter med en sådan drastisk lagstiftning måste man och får man gärna skilja mellan olika typer av restauranger och restaurangverksamhet samt regioner enligt en finare indelning än bara landskap eller lands-ting.

Spåren av dessa motioner som då hade godkänts av riksdagen i den här salen kan synas i detta betänkande som utskottet har gjort. Det konstateras här att när statsrådet kommer med sina förordningar om att stänga restaurangerna kan och ska det bedöma hur olika typer av restauranglokaler ska behandlas här samt om det vid behov är möjligt att stänga restauranger regionalt enligt en finare indelning än bara indelningen mellan landskap i Finland.

Generellt alltså, med dessa små förändringar i regeringens förslag har utskottet ändå varit enigt om att den här lagstiftningen behövs i det läge riket nu befinner sig i. Vi har fler aggressivare virusvarianter som sprider sig, och då ska man också vid behov tillåta att regeringen kan komma med en förordning som i värsta fall stänger alla restauranger i riket.

Ärade talman! Det var en sammanfattning om vad det här angår. — Tack.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Strand.

21.56 Joakim Strand r: Tack, värderade talman! Tässä tuli erinomaisesti varsinainen sisältö valiokunnan puheenjohtajan toimesta molemmilla kotimaisilla, joten säästän itse teidän aikaanne siinä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2021 vp

Valitettavasti tautitilanne on edelleen niin vakava, että joudumme jatkamaan ravintoloiden sulkua, ja tämä nyt on yksi niistä välttämättömistä toimista, joiden avulla hillitsemme epidemian leviämistä ja painamme tartuntojen määrää alaspäin.

Tyvärr är vi inte ännu där vi kan öppna upp samhället så som vi skulle vilja, och det här är ju en ständig balansgång mellan hälsa och ekonomi, vilket också utskottets ordförande väldigt bra var inne på.

Elikkä tässä edelleen joudutaan tasapainoilemaan. Ennen kuin saadaan tämä tautitilanne ja pandemia hanksaan, eivät myöskään talouden rattaat lähde kunnolla pyörimään, joten itse toivoisin, että nyt kaikki suomalaiset vielä jaksavat muutamia viikkoja ja ehkä kuukausia, mutta varmasti sitten kesällä jo näyttää valoisammalta.

Det är också viktigt, som utskottets ordförande var inne på, att man har en möjlighet i statsrådet att också se lite skilt på olika områden och på det smittoläge som föreligger.

Elikkä on myös tärkeätä, että pystytään katsomaan eri alueiden tilannetta ja siinä käyttämään harkintaa ja pelisilmää.

Det är viktigt att man har spelöga och att man också tillräckligt ofta — nu är det på veckobasis — bedömer och följer med. Ifall det är så att smittorna och incidenstalet går ner så ska de här restaurangerna kunna ha öppet också i framtiden.

Sist och slutligen vill jag konstatera att vi alltid också måste komma ihåg att utveckla möjligast rättvisa kompensationsystem när vi har de här stängningarna.

Elikkä täytyy sitten myös jatkuvasti muistaa, että korvataan nämä vahingot mahdollisimman oikeudenmukaisella tavalla. Kyse on suomalaisten työpaikkojen pelastamisesta.

Vi måste se till att vi trots allt räddar så många arbetsplatser som möjligt. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Könttä.

21.58 **Joonas Könttä kesk:** Kunnioitettu rouva puhemies! Valiokunnan puheenjohtaja ansiokkaasti jo esitteli tämän mietinnön. Totean lyhyesti ehkä ne kaksi keskeistä kohtaa, mistä aikanaan, kun eduskunta tämän toivottavasti hyväksyy, välitetään se vahva tahtotila ja ennen muuta mahdollisuus hallitukselle sitten omassa lainsäädännössään ja asetuksissaan tarkentaa nämä kaksi kohtaa, mitkä jo perustuslakivaliokuntakin on omalta osaltaan tuonut pontevasti ilmi.

On toisaalta tämä ravintolatyyppe, se, että tarkastellaan tarkemmin erilaisia ravintoloita, mitä tässä maassa on, koska niiden funktio, toimintaperiaatekin on hyvin moninainen, ja mielestäni se on tärkeää, että teemme vain sen välttämättömän, mikä tämän vakavan taudin leviämisen estämiseksi on tehtävä. Kysymys on työpaikoista, kysymys on yrityksistä, kysymys on siitä, että tässä vaikeassa ajassa ei tehdä muuta kuin se täysin välttämätön toiminta rajatuksi, ja tietysti myös siihen liittyen, mistä on täälläkin jo aiemmin puhuttu, nämä korvaukset ovat keskeisiä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2021 vp

Sitten siihen toiseen kysymykseen, tähän rajoitusten maantieteelliseen soveltamisalaan: Nyt mielestäni ollaan jo ytimessä, kun puhutaan siitä, että on mahdollisuus rajata alueellista soveltamisalaa tätä maakuntatasoa hienosyisemmin. Meillä on moninaisia maakuntia tässä maassa. Valiokunnan puheenjohtaja mainitsi muun muassa Lapin: kolmannes Suomen pinta-alasta, ja siellä jo kuntien väliset erot ovat kymmeniä elleivät satoja kilometrejä. Meillä on monia muitakin erittäin isoja maakuntia, joissa se tautitilanne maakunnissa, maakunnan sisällä on hyvin erilainen, ja meillä on maakuntia, jotka kooltaan, pinta-alaltaan pystyisivät sisältämään useita pienempiä maakuntia. Sen takia tämä hienosyisyys on minun mielestäni aivan keskeistä, että me kohdennamme tätä jatkossa toivottavasti tarkemmin.

On totta, että eri kuntien kesken väki voi liikkua hyvinkin helposti, mutta silloin kun puhutaan kuntien välisestä maantieteellisestä erosta, joka on mittava, tämä riski, mikä valiokunnassakin kuultiin, on huomattavasti pienempi. Sen takia tämä hienosyisyys toivottavasti nyt vielä tulee tämän alueellisen, maakunnallisen tarkastelun lisäksi myös kunta- tai seutukuntatasolle, huomioiden totta kai aina epidemiologinen tilanne.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kauma.

22.01 Pia Kauma kok: Arvoisa puhemies! Tässä tosiaan käsitellään nyt ravintoloiden sulkua vielä kolme viikkoa pidemmälle elikkä 18.4. saakka. Tänään kun talousvaliokunnassa tätä käsitelimme, niin oikeastaan siellä oli kolme keskeistä asiakohtaa, mitä pohdimme: ensinnäkin tämä ravintolatyyppejen erottaminen toisistaan ja se, minkälaiset riskit minäkään tyyppeihin ravintoloihin sisältyy, sitten toisaalta tämä ulkotilakysymys eli ulkoterasseja ja sitten tämä maakuntaa tarkempi hienosäätö. Hyvää tässä valiokunnan mietinnössä on nyt se, että tämä maakuntaa tarkempi hienosäätö jätettiin tosiaan valtioneuvoston harkintaan, aivan kuten valiokunnan puheenjohtaja esittelypuheenvuorossaan sanoi.

Itse olisin ottanut ulkotilojen osalta vielä selkeämmän lausunnon siitä, että ulkoterasseilla on lievempi sääntely kuin muualla. Ajattelen jo tulevaa pääsiäisaikaa, jolloin varmaan aika monet ovat menossa esimerkiksi Lappiin ja muihin hiihtokeskuksiin. Siellä ehkä parempi olisi ollut se, että oltaisiin valvotuissa, organisoiduissa terassitiloissa, kuin se, että sitten pakkaudutaan jonnekin nuotiopaikoille hiihtokeskuksissa hyvin lähelle toisia liikkuja. Siinä mielessä olisin ehkä käyttänyt vähän enemmän sellaista arkijärkeä tämän valiokunnan mietinnön laadinnassa. Mutta kaiken kaikkiaan luulen, että suurin osa ravintoloista on ihan tyytyväisiä siihen, että tätä nyt kolmella viikolla mieluummin jatketaan kuin että olisi avattu sillä periaatteella, mikä täällä eduskunnassa viime viikolla esiteltiin, eli että ravintoloiden olisi pitänyt sulkea ovensa jo kello 18 ja anniskelu kello 17. Siihenhän monet ravintoloitsijat totesivat, että aukeamista ei voi kannattavasti toteuttaa sillä tavalla.

Tätä taustaa vasten me kokoomuslaiset teimme lausumaehdotuksia tähän valiokunnan mietintöön, ja niistä ensimmäinen liittyy juuri tähän: ”Eduskunta edellyttää, että ravintolasulun jälkeiselle ajalle valmistellaan säännökset, jotka mahdollistavat ravitsemisliikkeiden uudelleen avaamisen kannattavasti ja siten, että erityyppiset ravitsemisliikkeet ja niiden riskiprofiilit huomioidaan.” 2. lausumaehdotuksemme: ”Eduskunta edellyttää, että anniskelun arvonlisävero alennetaan tilapäisesti 24 prosentista 14 prosenttiin.” Ja 3. lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että viinien ulosmyynti sallitaan tilapäisesti anniskeluoikeuden omaaville ravintoloille.”

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2021 vp

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Sankelo.

22.04 **Janne Sankelo kok:** Arvoisa puhemies! Aivan ensiksi kannatan edustaja Kauman tekemiä esityksiä. Talousvaliokunnassa todellakin on näitten asioitten tiimoilta riittänyt lausuttavaa ja mietittävää, ja tämä kokonaisuus on nyt tällä hetkellä käsiteltävissä.

Muutama sana tähän asiaan liittyen tästä maakuntatasosta ja siitä hienosyisemmästä tarkastelusta, mitä ovat sekä eduskunta, talousvaliokunta että perustuslakivaliokunta edellyttäneet. Esimerkiksi tässä meidän mietinnössämme todetaan, että valitun sääntelyratkaisun, siis hallituksen esityksen ja perustuslakivaliokunnan kannanottojen, välillä on jännite. Ja tässä yhteydessä, kun tässä tuli esille semmoisia ajatuksia, että tässä nyt on jotain harkintaa tämän hienosyisyyden osalta, luenpa otteen tästä meidän mietinnöstämme: ”Näkökohtia punnittuaan talousvaliokunta pitää välttämättömänä, että niiden maakuntien osalta, joissa maakunnan ominaispiirteet (esimerkiksi pitkät etäisyydet tai alhainen väentiheys) tekevät ilmeiseksi sen, ettei maakunnan alueella esiintyvä tartuntaryväns leviä helposti tai välttämättä koko maakunnan alueelle, tämän lain nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa määritellään epidemiatilanteeseen nojaten maakunnan tasoa tarkemmin se, millä alueilla ravitsemusliikkeet tulee pitää suljettuna tässä laissa tarkoitetulla tavalla.” Mielestäni tämä on selvää tekstiä, jota hallituksen tulee nyt noudattaa.

Meidän asiantuntijakuulemisissamme oli tosiaan esillä Lapin edustaja, joka kertoi siitä, että kyllä tällainen käytäntö alueen terveysviranomaisien kannalta on ihan käypä ratkaisu. Samalla muistutan siitä, että tämä pykälä ei ole mikään Lappi-kappale, vaan tämä tarkoittaa sitä, että kaikissa niissä maakunnissa, joissa nämä kriteerit täyttyvät, valtioneuvoston tulee huomioida ne. Esimerkiksi monissa pohjalaismaakunnissa nämä kriteerit täyttyvät. Etelä-Pohjanmaan terveysviranomaiset eivät meillä olleet asiantuntijakuulemisessa, mutta he ovat alkuvaiheesta esimerkiksi todenneet, kun Etelä-Pohjanmaa oli tässä sulussa ensimmäiset kolme viikkoa, että heidän käsityksensä mukaan totaalisulku Etelä-Pohjanmaalla ei olisi ollut epidemian hoidon kannalta välttämätöntä. Sitä suuremmalla syyllä on syytä hallituksessa, kun mietitään näitä asetuksia ynnä muita, kuulla niitä alueen terveysviranomaisia. Kyllä tämä korona pitää kukistaa, mutta samalla meidän täytyy kuitenkin huolehtia siitä, että talouden pyörät pyörivät siellä, missä se on epidemian kannalta mahdollista, koska jossain vaiheessa tämä sulku ja ikävyys päättyy, [Puhemies koputtaa] ja siinä tilanteessa meillä tulee olla terveitä, hyviä yrityksiä eri puolilla Suomea.

Puhemies Anu Vehviläinen: Tässä yhteydessä totean, että lausumaesitykset ja niiden kannatukset tehdään siinä toisessa käsittelyssä. Totta kai voi tässä esitellä sisältöjä, mutta tämä todettakoon. — Ja seuraavaksi edustaja Kivisaari — edustaja Kivisaari poissa. Edustaja Pirttilahti.

22.07 **Arto Pirttilahti kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Pitää kiittää talousvaliokuntaa puheenjohtajineen: te olette tehneet erinomaista työtä jälleen. Ihan kaipaen sinne takaisin, on niin hyvä porukka tekemään hommia.

Tässä tosiaankin puheenjohtaja esitti hyvin tämän itse asian, ja näitä neljää asiaa oikeastaan itsekin painotan.

Hieno asia, että nämä ravintolatyypit tullaan tarkemmin kampaamaan, lounasravintolat tai baarit tai sitten esimerkiksi opiskelijaravintolat, ja katsotaan, mihin kohteisiin sitä sulkea oikeasti tarvitaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2021 vp

Toinen: Edustaja Sankelo kertoi juuri meille tämän alueellisen hienosäädön osion tästä lainsäädännöstä, ja se on juuri näin. Muistaakseni tässä hieman duubioi ministeriö sitä, että sitä ei voi tehdä, mutta sitä on hyvä kyllä tarkastella, mikä on se tapa tehdä se. Luulisi, että siitä löytyy semmoinen tapa isoissa maakunnissa varsinkin. Onko se sairaanhoitopiirijako, onko se kunta- vai seutukuntajako, sitä on pohdittu, mutta myös se on sitten hallituksen tehtävä.

Sitten tämä välttämättömyyden seuranta, mikä täällä on vahvasti ollut mukana muun muassa perustuslakivaliokunnan osalta: on todella tärkeää, että se välttämättömyys asetetaan mutta myös sitten arvioidaan sen tautitilanteen kehitys ja mahdollisimman pian myös koetetaan purkaa nämä.

Ja neljäntenä asiana, arvoisa puhemies, näen, että kun tästä kuitenkin tulee taloudellista haittaa näille ravintolayrityksille, niin tämä tukijärjestelmä tai kompensatiojärjestelmä — millä nimellä sitä nyt sanotaankin — josta ravintolat sitten mahdollisesti saisivat tukea, kun sitä tarvitaan, esimerkiksi kustannustuen tai muun kautta, on riittävän hyvä ja toimiva ratkaisu. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kalli.

22.09 **Eeva Kalli kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Tosiaan siitähän tämä kertoo, kun tätä esitystä täällä käsittelemme, että tautitilanne ei valitettavasti ole helpottanut vaan tilanne on edelleen vakava.

Kiitän valiokunnan puheenjohtajaa, edustaja Vartiaista ja koko valiokuntaa hyvästä työstä. Tavallaan tässä on vain vaikeita, ikäviä vaihtoehtoja ollut käsillä, ja tässä vaikeassa tilanteessa onnistuimme mielestäni erittäin hyvin laatimaan hyvän mietinnön ja huomioimaan siinä myös perustuslakivaliokunnan edellyttämät huomiot ja kehotukset tähän hienosyisempään tarkasteluun esimerkiksi tämän alueellisen soveltamisalan suhteen.

Edustaja Pirttilahden tavoin haluan kiinnittää huomiota myös tähän välttämättömyysseurantaan, eli on tärkeää, että tilannetta ja sen kehittymistä seurataan koko ajan, ja jos jonkin alueen tautitilanne ei enää ole niin paha, että tätä pitää soveltaa, niin silloin on tietenkin myös tärkeää, että siihen välittömästi reagoidaan ja tätä sulkua ei enää sellaisilla alueilla sovelleta.

Itse kuitenkin ajattelen niin, että olisi tärkeää, että myös ravintola-alalla voitaisiin edustaja Kauman esittämään tapaan hahmottaa niitä kriteereitä ja niitä suuntaviivoja, joiden varassa ala voisi toimia kannattavasti, ikään kuin exit-strategianomaista tietä ulos tästä tilanteesta, vähän samaan tapaan kuin tapahtuma-alalla jokunen päivä sitten jo rakennettiin. Se antaisi alan toimijoille näkymää ja suuntaviivoja siitä, millä ehdoin ja millä kriteerein toimintaa voi harjoittaa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Tavio.

22.11 **Ville Tavio ps:** Rouva puhemies! Hyväksyn pitkin hampain sen, että ravintoloita kohdellaan vielä näissä rajoitustoimissa niin geneerisesti. Minulla on kyllä aika kovat duubit siihen, että kaikkia ravintoloita siis käsitellään samalla tavalla riippumatta siitä, millaisia ne ovat. Ravintolat, joissa on pöytiintarjoilu, ovat pääosin sellaisia, jonne mennään tutulla seurueella ja toki yleensä ihmisten kanssa, joiden kanssa ollaan jo muutenkin tekemisissä. Tätä perustellaan siis perustuslakivaliokunnan lausunnossa jälleen sillä, että ih-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2021 vp

misten välisiä ravitsemusliikkeisiin kytkeytyviä kontakteja rajoitetaan. Siinä ollaan hitusen sellaisella argumentilla, missä on selkeä mahdollisuus kaltevaan pintaan, kun aika monesta elämän toiminnosta voidaan toisaalta aina esittää, että niillä on erilaisia kytkeytyviä kontakteja, tai niistä siis syntyy tällaisia kontakteja. Sama koskee tosiaan osaa terasseista, joissa se tartuntariski selkeästi kuitenkin on niin paljon pienempi kuin yöelämässä, baareissa.

Mutta kaiken kaikkiaan, nyt kun näitä rajoituksia jatketaan, olisi kohtuullista, että näiden jaettavien koronatukiaisten tai -apurahojen, mitä nyt onkaan jaettu, lisäksi tehtäisiin myös vähän kestävämpiä toimia, joilla ravintola-alaa elvytettäisiin pitkässäkin tähtäimessä. Sellaisia voisivat olla viinien ulosmyynnin salliminen tai arvonalisäveron alennukset, ja näitä perussuomalaiset kannattavat.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Multala.

22.14 Sari Multala kok: Arvoisa puhemies! Tässä hallituksen esityksessä ollaan nyt jälleen jatkamassa ravintoloiden sulkua sen kolmen viikon sulun jälkeen. Se varmasti on, kuten talousvaliokuntakin mietinnössään toteaa, välttämätöntä tässä tautitilanteessa niillä alueilla, joilla tautitilanne on erittäin paha, kuten vaikkapa täällä pääkaupunkiseudulla tällä hetkellä on. Se kuitenkin on pakko sanoa ääneen, että kun minulta tuossa viime viikolla muutamia ravintolayrittäjiä kyselivät, että mitä tapahtuu sen jälkeen, kun tämä kolmen viikon sulkua päättyy, niin silloin arvioin heille, kun hallitus ei ollut julkisuuteen kertonut harmitsevansa ravintolarajoitusten, siis sulun, jatkoa, että tulisi todella kiire valmistella sellainen esitys, varsinkin kun täällä käsiteltiin samanaikaisesti sitä esitystä, jossa oltiin avaamassa ravintoloita rajoituksin. Näissä asioissa toivoisi parempaa ennakointia, jotta ravintolayrittäjät, niin kuin muutkin yrittäjät, joita käsitelimme täällä esimerkiksi tässä edellisessä esityksessä eli tartuntatautilain 58 §:ssä, voisivat hieman paremmin ennakoita sitä tulevaa toimintaa.

Se, mihin täällä moni on kiinnittänyt huomiota, on se, että edelleenkin tämä esitys nyt ei huomioi niitä ravintoloiden erilaisia riskiprofiileita. Uskon nimittäin, että jatkossakin saattaa olla perusteltua tietyntyyppisiä ravintoloita rajoittaa enemmän kuin toisia. Vaikkapa nyt meillä Vantaalla, missä oli maan pahin tautitilanne jokin aikaa sitten, ravintoloiden kiinni oleminen on vaikuttanut osaltaan — monen muun tehdyn toimen ohella, muun muassa jäljityksen parantamisen lisäksi — siihen, että tautitilanne on hieman parempi ja koko ajan tartunnat ovat vähentyneet. Mutta sitä ei nyt tietenkään pystytä sanomaan, mikä tyyppisistä ravintoloista on kyse, todennäköisesti kuitenkin sellaisista, missä jotkut ihmiset viettävät aikaa pitkin päivää istuskellen ja mahdollisesti alkoholijuomia nauttien, eli kyse ei ole niin sanotuista pelkistä ruokaravintoloista. Olisi erittäin tärkeää jatkossa näiden riskiprofiilien erottaminen.

Arvoisa puhemies! Myös mitä tulee korvauksiin, niin nyt on jo kiire. Nyt tulisi voida kertoa niin ravintoloille kuin muillekin yrityksille, jotka tulevat hyvin pian todennäköisesti myös laajemmin mahdollisten liikkumisrajoitusten myötä kärsimään menetyksistä, millä tavalla menetyksiä tullaan korvaamaan, sillä yritysten pitää pystyä suunnittelemaan tulevaisuuttaan.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Ollikainen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2021 vp

22.17 **Mikko Ollikainen r:** Arvoisa rouva puhemies, ärade fru talman! Hälsan framför allt. Den här restaurangstängningen som vi förlänger med tre veckor utgår långt ifrån att vi främjar att det inte sker en större smittspridning, och det är naturligtvis jätteviktigt och bra.

Jag tycker att ekonomiutskottet har gett ett väldigt bra betänkande kring den här frågan och lyft fram sådana frågor som är ganska väsentliga med tanke på framtiden kring det här. Vi talade om restaurangtyper, regionala skillnader och just det här att det är nödvändigt att göra de här restriktionerna. Senast vi diskuterade det här var minister Haatainen här och sade att statsrådet varje vecka bedömer situationen i de olika regionerna. Här är förstas ekonomin också viktig med tanke på att hålla hjulen i rullning, [Kristiina Salonen: Just det!] och som ledamot Multala här nämnde — alltså kring kostnadsstödet och att det börjar bli kärt om medlen — så är det väldigt viktigt att det skulle hända saker och ting här.

Ollaan puhuttu paljon näistä ravintolatyypeistä, ja on todella tärkeää, että nostetaan se asia esille tässä keskustelussa. Ja sitten tämä alueellinen näkökulma on tärkeä, myös välttämättömyysperiaate. Tosiaan joka viikko pitää tarkistaa, mikä se tartuntatilanne on maakunnissa. On suuria eroja maakuntien välillä, esimerkiksi Satakunnassa ja Pohjanmaalla se on menossa nyt oikeaan suuntaan. Tässä sitten pitää osata harkita, että jos esimerkiksi lounasravintoloita pystyisi avaamaan. Tällaista palautetta on tullut aika paljonkin kentältä nyt viime aikoina. Se luo läpinäkyvyyttä myös meidän päätöksentekoon.

Mielestäni tässä edustaja Kalli nosti hienosti esille tätä exit-suunnitelmaa, ja sitä tulee kyllä harkita monellakin alalla. Kulttuurin puolella on mietitty sitä, ja näen, että myös tällä alalla tulee miettiä just tätä asiaa. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Multala.

22.19 **Sari Multala kok:** Arvoisa puhemies! Kun täällä hallituspuolueiden edustajat toivoivat aivan oikein exit-strategiaa, niin kannustan teitä todella viemään tätä viestiä hallitukselle. Uskon, että jos meillä olisi jonkunnäköinen näkymä, vaikkakin epävarma, tulevaan siitä, milloin rokotukset alkavat puremaan, millä aikataululla ja millä kriteereillä rajoituksia voidaan alkaa purkaa, niin se loisi sellaista toivoa ja tulevaisuudennäkymää, että myös rajoituksia jaksettaisiin noudattaa paremmin. Se, ettei ole näkymää tulevaan, johtaa epätoivoon ja synkkiin ajatuksiin, ja meillä on jo aivan riittävän suuri hoitovelka ja mielenterveysongelmat tällä hetkellä. Toivon todella, että tähän ehdotukseen nyt hallituksesakin tartutaan.

Arvoisa puhemies! Vielä huomio liittyen erilaisiin mahdollisiin korvaustapoihin ja toiminnan suunnitteluun. Nyt kun mahdollisten liikkumisrajoitusten myötä suuri joukko yrityksiä joutuu jälleen siihen tilanteeseen, että käytännössä asiakkaita ei ole, olisi täysin perusteltua jälleen siirtyä siihen nopeutetun lomautusmenettelyn ja toisaalta karenssien lyhentämisen maailmaan, jossa olimme viime vuonna. Ministeri Haatainen perusteli silloin tämän esityksen yhteydessä, että vain ravintola-alalle niitä ei voida tehdä, mutta siinä tapauksessa, jos näitä yrityksiä on jälleen suuri joukko erilaisilla aloilla, se voisi olla täysin perusteltua.

Toisaalta myös kannustaisin hallitusta vielä kertaalleen pohtimaan sellaisia keinoja, joilla voidaan sen toiminnan kautta tukea sitä alaa, kuten vaikka sallimalla ravintoloille viinin vahvuisten alkoholituotteiden ulosmyynti. Se auttaisi hieman, pieneltä osaltaan näitä ravintoloita, jotka nyt tulevat olemaan kohtuullisen pitkän aikaa kiinni, ja jos liikkumisrajoit-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 31/2021 vp

tukset tulevat, niin ravintolat tietenkin varmasti pysyvätkin kiinni siinä tapauksessa. Tämä olisi sellainen tukimuoto, joka ei varsinaisesti vaatisi rahaa, vaan ihmiset voisivat valita siinä tilanteessa, ostavatko sitten sen viininsä Alkosta vai ravintolasta ostaessaan sieltä ruokaa.

Arvoisa puhemies! Olen ymmärtänyt, että tässä salissa on laaja kannatus tälle toimelle — käytännössä ehkä vain yksi puolue sitä vastustaa. Nyt kun ollaan tilanteessa, jossa eletään poikkeuksellisia aikoja, eikö tämä olisi juuri se paikka, jossa voitaisiin nyt kokeilla lyhytaikaisesti tätä toimea? En usko, että se meitä veisi turmioon.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Vartiainen.

22.22 Juhana Vartiainen kok: Arvoisa puhemies! On ilo kuulla, että täällä talousvaliokunnan mietintö näyttää saavan myönteisiä huomioita. Se olikin yhteinen ponnistus, jossa kaikki venyivät ja tehtiin yhdessä hyvää työtä.

Mutta kun täällä kehumme itseämme, täytyy kuitenkin muistaa se, että tämän työn aikana meille tuli äärimmäisen paljon äärimmäisen vakavia ja murheellisia viestejä vaikeuksissa kamppailevilta ravintolayrittäjiltä. Muistetaan se, ja tehdään siitä myös yksi tämän keskustelun keskeisistä viesteistä ulospäin, että me on se kuultu, ja uskon, että sen hallituskin on kuullut.

Monenlaisia yritystukia ja ravintolatukiahan me ollaan jo säädetty, mutta ne ovat kaikki kuitenkin sellaisia, että niillä ei ole voitu välttää tilanteita, joissa jotkut parhaansa tehneet ravintolayrittäjät ovat ajautuneet todella sellaiseen ahdinkoon, josta on vaikea päästä ulos.

Annetaan tästä salista ja myös muualla toimiessamme vahvasti se viesti, että me olemme tästä tietoisia, ja koettakaamme toimia sen puolesta, että kun tästä kamalasta epidemiasta nousee, meillä — tietysti kaikilla toimialoilla mutta eritoten ravintolatoimialalla, joka on kärsinyt suhteettoman paljon — edelleen olisi toimintakykyinen ja hyvä ravintolatoimiala. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kalli.

22.24 Eeva Kalli kesk: Arvoisa puhemies! Edustaja Vartiainen puki varmasti sanoiksi ne tunteet, jotka kaikki laajasti jaamme. Tiedämme, että tämä tilanne on erittäin vakava, ja moni ravintolayrittäjä ja myös ravintoloiden työntekijät ovat aivan kohtuuttoman vaikeassa tilanteessa olleet jo käytännössä vuoden ajan, kärsineet tästä pandemiasta, ja on todella valitettavaa, että joudumme jatkamaan tätä sulkua. Tiedänkin, että kaikki olemme sitä mieltä, että odotamme jo kovasti parempia aikoja. Toivotaan, että emme joudu tämänkaltaista sulkua enää kovin montaa kertaa jatkamaan.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 38/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisälön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.